

Druk nr

Projekt Klubu Radnych
Kraków dla Mieszkańców

UCHWAŁA NR
RADY MIASTA KRAKOWA
Z DNIA

**w sprawie ustalenia kierunków działania dla Prezydenta Miasta Krakowa
dotyczących realizacji zadania w zakresie równego dostępu do stołówek w placówkach
oświatowych, których organem prowadzącym jest Gmina Miejska Kraków**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572, 1463 i 1688) Rada Miasta uchwała, co następuje:

§ 1

1. W związku z wymogiem zapewnienia każdemu dziecku w Gminie Miejskiej Kraków równego dostępu do publicznego systemu oświaty w ten sposób, że w każdej placówce oświatowej realizowane powinny być usługi o takim samym zakresie i na przynajmniej podobnym poziomie oraz wskazując na pilną potrzebę podjęcia działań prozdrowotnych wobec dzieci i młodzieży, ustala się kierunki działania dla Prezydenta Miasta Krakowa, polegające na podjęciu wszelkich możliwych i dopuszczalnych prawem działań zmierzających do doprowadzenia, aby przynajmniej w każdej placówce oświatowej, której organem prowadzącym jest Gmina Miejska Kraków, została zorganizowana stołówka lub system dystrybucji posiłków mający na celu ujednoczenie ponoszonych przez rodziców opłat za posiłki do poziomu jaki obecnie zapewniany jest w placówkach posiadających własne zaplecze gastronomiczne.

2. Rada Miasta Krakowa, wskazując wytyczną, określoną w ust. 1, zwraca jednocześnie uwagę, że podstawowym i w istocie jedynym celem istnienia gminnej jednostki samorządu terytorialnego jest zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty (mieszkańców) i to nawet wówczas, gdy pewne działania i zadania Gminy Miejskiej Kraków objęte są tylko możliwością ich podjęcia, co związane jest m.in. z treścią przepisu art. 106 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2023 r. poz. 900, 1672, 1718 i 2005).

3. Zgodnie z przepisem art. 106a ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2023 r. poz. 900, 1672, 1718 i 2005), „Szkoła podstawowa, z wyjątkiem szkoły podstawowej dla dorosłych, oraz szkoła artystyczna realizująca kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej, zapewnia uczniom jeden gorący posiłek w ciągu dnia i stwarza im możliwość jego spożycia w czasie pobytu w szkole”. Rada Miasta Krakowa podkreśla, jednocześnie chcąc niwelować istniejące różnice w Gminie Miejskiej Kraków w zakresie

sposobu realizacji wyżej wskazanego postanowienia ustawowego, że jedynie forma stołówki szkolnej pozwala zapewnić dzieciom i młodzieży dostęp do posiłku na podobnym i niewygórowanym poziomie odpłatności, co dodatkowo sprzyja integracji i inkluzji społecznej a przeciwdziała wykluczeniu, w szczególności ekonomicznemu.

§ 2

W przypadku zaistnienia jakichkolwiek wątpliwości natury interpretacyjnej, postanowienia zawarte w niniejszej uchwale należy rozumieć wyłącznie oraz jedynie jako wytyczną, zalecenie, sugestię, cel, priorytet czy też wskazówkę o charakterze ogólnym, skierowane przez Radę Miasta Krakowa do Prezydenta Miasta Krakowa, co niezależnie od innych form interpretacji stanowi wykładnię autentyczną, posiadającą formalną moc wiążącą co do norm przez siebie uchwalonych, dokonaną przez Radę Miasta Krakowa jako organ stanowiący Gminy Miejskiej Kraków.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Krakowa.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

Rodzice uczniów krakowskich szkół podstawowych zwrócili w ostatnim czasie uwagę na kwestię w ich odczuciu nierównego traktowania dzieci, w zależności od szkoły, do której uczęszczają. Problem dotyczy wysokości opłat za posiłki dla uczniów, które są ustalane różnie w zależności od placówki. W tych, w których zorganizowana jest stołówka na miejscu, rodzice płacą jedynie za tzw. „wsad do kotła”. Takim przykładem jest jedna z krowoderskich szkół podstawowych, gdzie opłata wynosi 7 złotych za obiad. W znajdującej się w jej sąsiedztwie innej placówce, w której nie ma szkolnej stołówki, a obiady są dowożone z zewnątrz, rodzice uczniów muszą już uiszczać znacznie wyższą kwotę za posiłek. Różnica na jednym obiedzie jest znacząca, w tym przypadku ponad dwukrotna. Takie różnice w skali roku sumują się do poważnych kwot. Sytuacja rodzi więc uzasadnione pytania o powody tak nierównego traktowania dzieci. Z informacji uzyskanych przez mieszkańców wynika, że problem może dotyczyć nie tylko szkół podstawowych, ale także i przedszkoli.

Nie ulega wątpliwości, że w wykonaniu zadań oświatowych, w tym opiekuńczych Gmina Miejska Kraków – jako organ prowadzący – winien zmierzać do sytuacji, aby w każdej placówce oświatowej **realizowane były usługi o takim samym zakresie i na przynajmniej podobnym poziomie**. Nie może być tak, że w zależności od formy organizowania dostępu dzieci i młodzieży do ciepłego posiłku odpłatność bardzo się różni. Oczywistym jest, że nakładają się na to kwestie natury organizacyjnej, ale nie może to uzasadniać pewnej bierności wobec możliwości doprowadzenia do zmiany takiego stanu rzeczy.

Nakłada się na to jeszcze kwestia regulacji art. 106a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, który został dodany przez ustawodawcę do treści tego aktu z dniem 1 września 2022 r. Jak czytamy w uzasadnieniu tej zmiany: „Dla prawidłowego rozwoju dziecka, szczególnie w młodszym wieku szkolnym oraz w sytuacji narastającej epidemii nadwagi i otyłości, niezbędne jest zapewnienie możliwości spożycia posiłków z uwzględnieniem obowiązujących norm żywieniowych dla poszczególnych grup wiekowych. W okresie wzrostu i rozwoju organizmu właściwe żywienie wpływa nie tylko na stan zdrowia i funkcje poznawcze, lecz pomaga także chronić organizm przez poważnymi konsekwencjami zdrowotnymi w późniejszym okresie. Zbilansowany i gorący posiłek jest istotny dla racjonalnego odżywiania uczniów. Ponadto, prawidłowe nawyki żywieniowe najczęściej kształtują się w młodym wieku. Jednym z elementów realizacji opiekuńczej i profilaktycznej funkcji szkoły podstawowej będzie obowiązek zapewnienia uczniom jednego gorącego posiłku w trakcie pobytu w szkole”¹. Z taką argumentacją z zasady trzeba się zgodzić i nie bez znaczenia pozostaje tu forma organizacyjna, w której dostęp do posiłku jest realizowany. Jedynie stołówka szkolna wydaje się zapewniać dzieciom i młodzieży dostęp do posiłku na podobnym i niewygórowanym poziomie odpłatności – przez co przyczynia się do właściwego sposobu realizacji art. 106a, dodatkowo sprzyja integracji i inkluzji społecznej a przeciwdziałania wykluczeniu, w szczególności ekonomicznemu.

¹ Uzasadnienie do projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo oświatowe i ustawy o systemie oświaty oraz innych ustaw, druk nr 2861 (Sejm VIII kadencji), s. 84.

Warto również zauważyć, że Prawo oświatowe (w art. 29) określa pewien podział kompetencji w organach prowadzących placówki oświatowe. Jednakże to całość jednostki samorządu terytorialnego i w tym przede wszystkim organ uchwałodawczy (Rada Miasta Krakowa) z uwagi na ogólne zasady działania samorządu terytorialnego, ponosi odpowiedzialność za „poziom” i „jakość” wykonywania określonych zadań. Warto zwrócić przy tym uwagę, że „W realizacji zadań własnych gminy wójt [Prezydent Miasta] podlega wyłącznie radzie gminy [Radzie Miasta Krakowa]” – art. 30 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym. Z tego względu wydaje się w pełni uzasadnione wyznaczenie kierunków działań Prezydenta Miasta Krakowa we wskazywanym zakresie i wobec jego uprawnień określanych przede wszystkim przez art. 10 ust. 1 pkt 1, 3 i 5 w związku z art. 29 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo oświatowe.